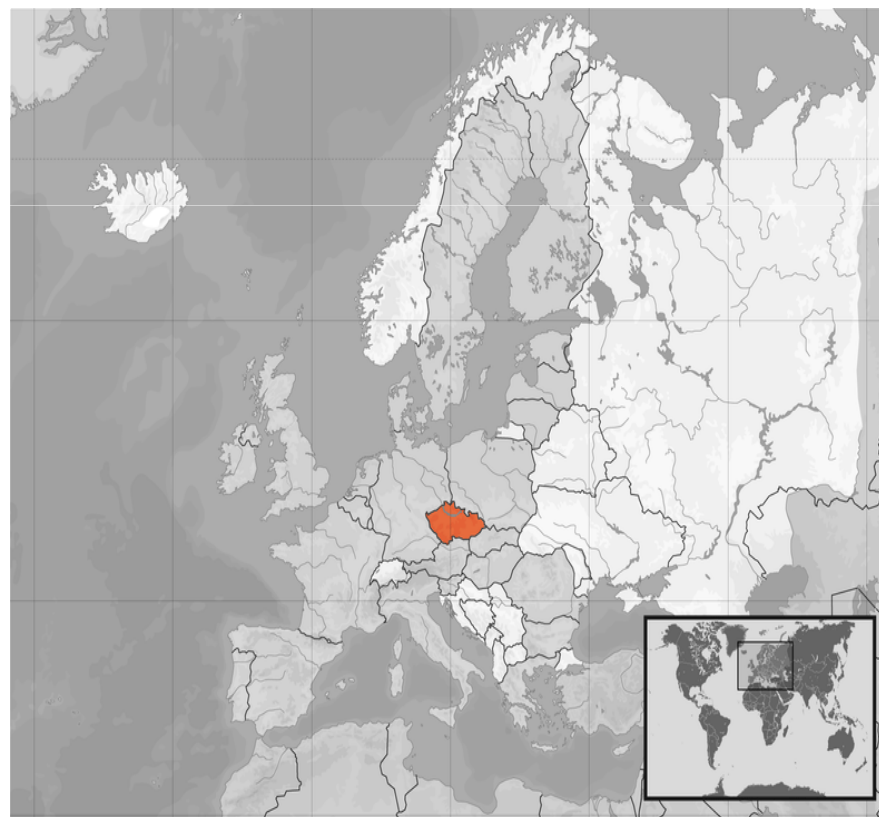

Financování krizového řízení v ČR

1. Legislativní rámec financování krizového řízení v ČR
2. Legislativní rámec státního rozpočtu
3. Rozpočtová pravidla
4. Další možnosti financování následků živelních pohrom
5. Shrnutí

1. Legislativní rámec financování krizového řízení

- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti
- Zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon
- Zákon č. 239/2000 Sb., o IZS
- Zákon č. 241/2000 Sb., HOPKS
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území
- Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla
- Zákon o státním rozpočtu na daný rok

Zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon

§ 25)

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rozpočtu své kapitoly a kraje a obce ve svých rozpočtech na příslušný rok vyčleňují objem finančních prostředků potřebný na **zajištění přípravy na krizové situace**; kraje a obce dále ve svém rozpočtu na příslušný rok vyčleňují účelovou **rezervu** finančních prostředků **na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků**.

Finanční prostředky potřebné k zajištění přípravy na krizové situace, vyčleňované ministerstvy a jinými ústředními správními úřady v rozpočtech kapitol, jsou považovány za závazný ukazatel státního rozpočtu na příslušný rok.

Ministerstvo financí po projednání s Ministerstvem vnitra navrhuje v rozpočtové kapitole VPS účelovou rezervu finančních prostředků na **řešení krizových situací a odstraňování jejich následků**. Použití finančních prostředků z této rezervy na předcházení krizových situací je možné pouze ve vazbě na mimořádné události podle zákona o IZS. Způsob použití rezervy upravuje vláda ve svém usnesení ke státnímu rozpočtu na příslušný rok.

Zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon

§ 35

Náhrada za omezení vlastnického práva, poskytnutí věcných prostředků a vykonání pracovní povinnosti a pracovní výpomoci

§ 36

Náhrada škody (náhradu poskytne ten orgán KŘ, který nařídil krizové opatření nebo cvičení, při němž anebo v jehož důsledku vznikla škoda či újma)

§ 37

Poskytování státní podpory při haváriích nebo živelních pohromách

Zákon č. 239/2000 Sb., o IZS

§ 29 Náhrada za omezení vlastnického nebo užívacího práva, poskytnutí věcné a osobní pomoci (peněžní náhradu poskytuje orgán krizového řízení, který o omezení práva nebo uložení povinnosti rozhodl)

§ 30 Náhrada škody (způsobené v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními a cvičeními)

§ 31 Finanční zabezpečení integrovaného záchranného systému

- finanční prostředky ke krytí výdajů spojené s činností IZS uplatňuje MV a kraj v návrhu svého rozpočtu
- k úhradě mimořádných výdajů vzniklých v důsledku prováděných záchranných a likvidačních prací může být použita rezerva finančních prostředků vyčleněná v rozpočtové kapitole VPS (**„Rezerva na mimořádné výdaje podle z. č. 239/2000 Sb., o IZS“**)
- vláda nebo orgány kraje hradí náklady vynaložené složkami IZS ke krytí výdajů vzniklých při nasazení sil a prostředků složek IZS v případě, že neuhrazení těchto nákladů by mohlo ohrozit funkčnost složek IZS k provádění záchranných a likvidačních prací

Zákon č. 12/2002 Sb.,

o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví) ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území), který byl novelizován zákonem č. 11/2006 Sb. a podle kterého může stát poskytnout krajům a obcím státní pomoc na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí území, které byly narušeny v důsledku živelní nebo jiné pohromy.

Zásady poskytnutí státní pomoci

- musí být vyhlášen některý z krizových stavů (stav nebezpečí, nouzový stav),
- musí být podána na ministerstvo žádost, ve které bude doloženo, že obec či kraj nejsou schopny vlastními prostředky obnovit svůj majetek sloužící k zabezpečení základních funkcí v území,
- kraje a obce musí doložit Ministerstvu pro místní rozvoj v jaké míře jsou schopny situaci řešit z vlastních rozpočtů a další nezbytné údaje k finančním prostředkům potřebných na obnovu,
- kraj, v jehož územním obvodu došlo k mimořádné události, musí vypracovat přehled o předběžném odhadu nákladů a předložit jej Ministerstvu financí do 7 dnů od zrušení vyhlášeného krizového stavu,

Zákon č. 12/2002 Sb., zákon o státní pomoci při obnově území

Strategie obnovy území

Teprve po splnění těchto podmínek vypracuje Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem financí **návrh strategie obnovy postiženého území**, který ministr pro místní rozvoj předloží vládě ke schválení do 20 dnů po uplynutí doby, na kterou byl krizový stav vyhlášen.

V usnesení vlády „O Strategii obnovy postiženého území“ vláda uloží ministrům příslušných resortů předložit v rámci stanovených finančních částek návrh dokumentace programů a podprogramů pro pomoc postiženým oblastem, poskytnutí dotací z určených rozpočtových kapitol a uvolnění finančních prostředků z kapitoly státního rozpočtu Všeobecná pokladní správa, které jsou pak převedeny do rozpočtových kapitol (zejména Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva zemědělství).

2. Legislativní rámec státního rozpočtu

- Ústava (č. 1/1993 Sb.)
- Rozpočtová pravidla (č. 218/2000 Sb.)
- Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2011 (č. 433/2010 Sb.)
- Usnesení vlády České republiky ze dne 22. září 2010 č. 675
- Zákon č. 250/200 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

Upravuje:

- tvorbu, funkce a obsah střednědobého výhledu státního rozpočtu (schvaluje pouze vláda), státního rozpočtu a státního závěrečného účtu
- příjmy a výdaje státního rozpočtu
- státní finanční aktiva a pasiva
- finanční hospodaření organizačních složek státu a příspěvkových organizací, finanční kontrolu, podmínky zřizování státních fondů,
- způsob řízení likvidity státní pokladny a likvidity státního dluhu

Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla

§ 31

- Vypracování návrhu mimořádného státního závěrečného účtu a návrhu nouzového státního rozpočtu po vyhlášení stavu ohrožení státu (MF předloží vládě do 15 dnů ode dne vyhlášení stavu ohrožení státu)

§ 32

- Vypracování návrhu mimořádného státního závěrečného účtu a návrhu válečného státního rozpočtu po vyhlášení válečného stavu

3. Rozpočtová pravidla ČR

Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Třídění příjmů a výdajů

z hlediska

- Odpovědnostního (dle správců kapitol)
- Druhového (př.:výdaje na pořízení věcí, služeb..)
- Odvětvového (dle druhu činnosti, ze které plynou příjmy)
- Konsolidačního (na jedné straně příjmy, na druhé výdaje)

Kapitoly státního rozpočtu

- **1.1 Kapitoly, jejichž rozpočty nemůže vláda měnit:**

- 301 Kancelář prezidenta republiky
- 302 Poslanecká sněmovna Parlamentu
- 303 Senát Parlamentu
- 309 Úřad veřejného ochránce práv
- 358 Ústavní soud
- 381 Nejvyšší kontrolní úřad

- **1.2 Vláda a ostatní ministerské kapitoly:**

- 304 Úřad vlády České republiky
- 306 Ministerstvo zahraničních věcí
- 307 Ministerstvo obrany
- 312 Ministerstvo financí
- 313 Ministerstvo práce a sociálních věcí
- 314 Ministerstvo vnitra
- 315 Ministerstvo životního prostředí
- 317 Ministerstvo pro místní rozvoj
- 322 Ministerstvo průmyslu a obchodu
- 327 Ministerstvo dopravy a spojů
- 329 Ministerstvo zemědělství
- 333 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- 334 Ministerstvo kultury
- 335 Ministerstvo zdravotnictví
- 336 Ministerstvo spravedlnosti

- **1.3 Autonomní kapitoly:**

- 305 Bezpečnostní informační služba
- 308 Národní bezpečnostní úřad
- 321 Grantová agentura České republiky
- 328 Český telekomunikační úřad
- 341 Úřad pro veřejné informační systémy
- 343 Úřad pro ochranu osobních údajů
- 344 Úřad průmyslového vlastnictví
- 345 Český statistický úřad
- 346 Český úřad zeměměřický a katastrální
- 347 Komise pro cenné papíry
- 348 Český báňský úřad
- 349 Energetický regulační úřad
- 353 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
- 355 Ústav pro studium totalitních režimů
- 361 Akademie věd České republiky
- 372 Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání
- 374 Správa státních hmotných rezerv
- 375 Státní úřad pro jadernou bezpečnost
- 377 Technologická agentura České republiky

- **1.4 Zvláštní kapitoly:**

- 380 Okresní úřady (2001 - 2002)
- 396 Státní dluh
- 397 Operace státních finančních aktiv
- 398 Všeobecná pokladní správa

Rozpočtová pravidla

Třídění příjmů a výdajů z hlediska **odvětvového**

- Skupina 5 – BEZPEČNOST STÁTU
- Oddíl 52 - Civilní připravenost na krizové stavy
- Pododdíl 527 – Krizové řízení
- Paragraf 5271 - Činnost orgánů krizového řízení na ústřední úrovni a dalších správních úřadů v oblasti krizového řízení

Oddíl 52 - Civilní připravenost na krizové stavy

Pododdíly:

- **521 – Ochrana obyvatelstva**

Civilní ochrana – vojenská část, Ochrana obyvatelstva, Ostatní záležitosti ochrany obyvatelstva

- **522 – Hospodářská opatření pro krizové stavy**

Hospodářská opatření pro krizové stavy

- **526 – Státní správa v oblasti hospodářských opatření**

Stát. správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy a v oblasti krizového řízení, Činnost ostatních orgánů stát. správy v oblasti civilního nouzového hospodářství, Ostatní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy

- **527 – Krizové řízení**

Činnost orgánů kriz. řízení na ústřední úrovni a dalších správních úřadů v oblasti kriz. řízení, Činnost orgánů kriz. řízení na územní úrovni a dalších územních správních úřadů v oblasti krizového řízení, Ostatní správa v oblasti krizového řízení, Podpora krizového řízení a nouzového plánování, Záležitosti krizového řízení jinde nezařazené

- **528 – Výzkum a vývoj v oblasti civilní připravenosti na krizové stavy**

Výzkum a vývoj v oblasti ochrany obyvatelstva, Výzkum a vývoj v oblasti krizového řízení

- **529 – Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy**

Mezinárodní spolupráce v oblasti krizového řízení, Poskytnutí vzájemné zahraniční pomoci podle mezinárodních smluv, Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy

<u>Název kapitoly</u>	<u>čerpání 2005</u>	<u>čerpání 2006</u>	<u>čerpání 2007</u>	<u>čerpání 2008</u>	<u>čerpání 2009</u>
Ministerstvo zahraničních věcí	641	1 839	832	3 294	1 788
Ministerstvo obrany	938	9 080	3 563	3 010	2 055
Ministerstvo financí	952	1 565	613	829	373
Ministerstvo práce a sociál. věcí	418	315	315	300	150
Ministerstvo vnitra	3 747	46 125	2 372	59 162	60 315
Ministerstvo životního prostředí	2 500	2 500	3 828	3 314	2 375
Ministerstvo dopravy	20 114	62 343	46 629	33 374	92 480
Český telekomunikační úřad	136	467	429	259	99
Ministerstvo zemědělství	2 970	2 930	2 160	2 955	2 609
Min. školství, mládeže a tělových.	1	229	229	0	340
Ministerstvo kultury	50	39	47	50	44
Ministerstvo zdravotnictví	0	1 500	18 473	15 322	14 040
Ministerstvo spravedlnosti	0	0	57	0	418
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	0	0	0	0	55
Správa státních hmotných rezerv	1 659 184	1 905 995	2 130 998	2 339 000	2 574 753
Státní úřad pro jader. bezpečnost	3 000	4 987	2 000	1 993	2 000
celkem	1 719 767	2 506 601	2 761 467	2 862 487	3 398 520

Zákon o státním rozpočtu na rok 2011 (č. 433/2010 Sb.)

upravuje

- celkové příjmy státního rozpočtu České republiky na rok 2011
- úhrnnou bilanci příjmů a výdajů státního rozpočtu (příloha č. 1)
- celkový přehled příjmů státního rozpočtu dle kapitol (příloha č. 2)
- celkový přehled výdajů státního rozpočtu dle kapitol (příloha č. 3)
- ukazatele státního rozpočtu (příloha č. 4)
- finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtu Evropské unie
- finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí a hl. města Prahy
- postup pro stanovení výše příspěvku na výkon státní správy jednotlivým obcím a hlavnímu městu Praze
- pojistnou kapacitu Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s. a výše dotací ze státního rozpočtu pro doplnění pojistných fondů

Usnesení vlády České republiky ze dne 22. září 2010 č. 675

k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2011
a k návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu České republiky na léta 2012 a 2013 a střednědobým rámcům na léta 2010 až 2013

Vláda zmocňuje ministra financí

4. uskutečňovat nezbytné výdaje nezabezpečené ve státním rozpočtu,
5. uskutečňovat z kapitoly Všeobecná pokladní správa položky **Vládní rozpočtová rezerva**, po projednání s příslušnými správci kapitol, nezbytné výdaje, které nejsou zajištěny v rozpočtech jednotlivých kapitol státního rozpočtu, a to až do výše 50 mil. Kč pro jednotlivé případy,

Usnesení vlády České republiky ze dne 22. září 2010 č. 675

Vláda zmocňuje ministra financí

- uvolňovat z účelové rezervy kapitoly Všeobecná pokladní správa prostředky na **finanční zabezpečení integrovaného záchranného systému podle § 31 odst. 2 zákona č. 239/2000 Sb., o IZS**, po posouzení jednotlivých žádostí v součinnosti s místopředsedou vlády a ministrem vnitra, které mohou zasílat ministerstva, ostatní ústřední orgány státní správy, kraje a hlavní město Praha, po vyčerpání finančních prostředků rozpočtovaných ve svých rozpočtech na integrovaný záchranný systém, a to až do výše 50 mil. Kč pro jednotlivé případy,
- uvolňovat z účelové rezervy kapitoly Všeobecná pokladní správa prostředky na **řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků podle přílohy tohoto usnesení**, a to až do výše 50 mil. Kč pro jednotlivé případy,
- stanovovat účelovost použití prostředků Vládní rozpočtové rezervy.

Způsob použití finančních prostředků z účelové rezervy na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků, vytvořené v kapitole Všeobecná pokladní správa podle zákona č. 240/2000 Sb., krizový zákon, ve znění pozdějších předpisů

(Příloha k usnesení vlády ze dne 22. září 2010 č. 675)

Čl. 1

- Účelová rezerva finančních prostředků na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků (dále jen „rezerva“) je určena k pokrytí nákladů ministerstev a jiných správních úřadů, krajů a hlavního města Prahy, vzniklých v důsledku krizové situace, k úhradě opatření přijatých při řešení krizových situací, odstraňování jejich následků a ve výjimečných případech i na předcházení krizových situací. Na poskytnutí finančních prostředků z rezervy na řešení krizových situací není právní nárok.

Použití finančních prostředků

Příloha k usnesení vlády ze dne 22. září 2010 č. 675

Čl. 2

1. Finanční prostředky jsou určeny zejména **na pokrytí prvotních nákladů a nezbytná opatření přijatá v rámci řešení krizové situace** (nákup materiálu, drobného hmotného dlouhodobého majetku, nákup vody, paliv a energie a na opravy), např. na nákup vysoušečů zdiva, odvlhčovačů, čerpadel, motorových pil a vyprošťovacího zařízení, zdravotnického materiálu a léků, desinfekčních prostředků, odvoz odpadů, revize elektroinstalace a posudky statika, nákup očkovacích vakcín, monitorování vody a půdy, rozborů pitné vody a obnovu dodávek pitné vody, elektřiny, plynu, nákup a opravy poničeného zařízení, stavební úpravy, demolice nebezpečných a život ohrožujících staticky narušených objektů, odstranění náplav, vyvrácených nebo rozlomených dřevin, stavební sutě a zbytků zničených objektů odčerpání vody ze sklepů a skladů, odvlhčení a vysoušení objektů, stěhování, úklid veřejného prostranství, na provizorní přechody, odvoz naplavenin, ochranné pomůcky, nouzové ubytování a stravování apod.
2. „Rezerva“ může být dále použita i na úhradu výdajů na státní podporu v návaznosti na § 37 odst. 6 zákona č. 240/2000 Sb., krizový zákon, a na peněžní náhradu v návaznosti na § 35 odst. 1 až 3 tohoto zákona
3. Ve výjimečných případech může být „rezerva“ použita i **na předcházení krizových situací.**

Podmínky a způsob uvolňování finančních prostředků

Příloha k usnesení vlády ze dne 22. září 2010 č. 675

Čl. 3

1. Správní úřad může požádat o uvolnění finančních prostředků z „rezervy“, a to po vyčerpání finančních prostředků rozpočtovaných ve svém rozpočtu na krizové situace.
2. Správní úřad a kraj předloží písemnou žádost o poskytnutí finančních prostředků z rezervy na řešení krizových situací Ministerstvo vnitra. V případě, že pro území kraje byl vyhlášen stav nebezpečí, předloží kraj za účelem urychlení poukázání finančních prostředků kopii písemné žádosti Ministerstva financí.
3. Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu nemusí být pro uvolnění finančních prostředků z „rezervy“ dodržen výše uvedený postup v případech, kdy o poskytnutí finančních prostředků z „rezervy“ rozhodl Ústřední krizový štáb.

Náležitosti žádostí a postup

Příloha k usnesení vlády ze dne 22. září 2010 č. 675

Čl. 4

- Žádost musí obsahovat:
 - podrobné zdůvodnění a vyjádření, že rozpočtované prostředky správního úřadu a kraje k řešení krizové situaci byly vyčerpány,
 - určení, na co budou finanční prostředky použity, propočet finančních nákladů a výši částky, která je požadována,
- Žádost podepisuje ten, kdo je oprávněn za správní úřad nebo kraj jednat.

Čl. 5

1. Ministerstvo vnitra posoudí žádost po formální, věcné a finanční stránce včetně oprávněnosti a přiměřenosti požadavků a pokud splňuje podmínky pro uvolnění finančních prostředků z „rezervy“, předloží žádost se svým stanoviskem Ministerstvu financí.
2. U žádostí, které po formální a věcné stránce vyhovují, ale uplatnění požadavky přesahují částku, jejímuž uvolnění je zmocněn ministr financí tímto usnesením, připraví správní úřad a kraj spolu s Ministerstvem vnitra dokument pro jednání a k rozhodnutí vládě a předloží ho jako samostatnou přílohu žádosti.
3. Ministerstvo financí po prověření příslušných podkladů žádosti a v návaznosti na výši vytvořené rezervy uvolní finanční prostředky, o čemž informuje Ministerstvo vnitra.
4. Odpovědnost za použití finančních prostředků v souladu s rozpočtovými pravidly má správní úřad a kraj.

Příloha k usnesení vlády ze dne 22. září 2010 č. 675

Čl. 6

Ministerstvo financí po vyčerpání „rezervy“ může k plnění žádostí použít v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů, **Vládní rozpočtovou rezervu**, a to do výše stanovené usnesením vlády. Materiál pro jednání vlády připravuje Ministerstvo financí s Ministerstvem vnitra spolu s příslušným správním úřadem nebo krajem.

Výdaje z kapitoly Všeobecná pokladní správa

položka - **Rezerva na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků (zák. č. 240/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)**

a položka - **Rezerva na mimořádné výdaje podle zák. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému**

(v tis. Kč)

Název kapitoly	čerpání 2005	čerpání 2006	čerpání 2007	čerpání 2008	Čerpání 2009
Všeobecná pokladní správa – rezerva na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků (z.č. 240/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)	27 441	95 785	0	58 550	108 938
Všeobecná pokladní správa – rezerva na mimořádné výdaje podle zákona o integrovaném záchranném systému (z. č. 239/2000 Sb.)	7 012	64 660	21 701	16 036	49 924

4. Další možnosti financování následků živelních pohrom

- Provedení výdajových restrikcí ve státním rozpočtu
- Vydání státních dluhopisů podle zákona č. 530/1990 Sb., o dluhopisech
- Schválení změny salda státního rozpočtu
- Daňová opatření
- Využití mimorozpočtových zdrojů (státní fondy)
- Úhrada škod pojišťovnami
- Sociální výpomoc občanům
- Využití půjčky ze zahraničí (např. Evropská investiční banka)
- Fond solidarity
- Fondy Evropské unie
- PPP
- Finanční dary od domácích fyzických a právnických osob
- Finanční dary ze zahraničí a občanská solidarita

5. Shrnutí

Normativní pilíře pro financování KŘ v ČR :

- ✓ Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla
- ✓ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- ✓ Zákon o státním rozpočtu České republiky na příslušný rok
- ✓ Zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon
- ✓ Zákon č. 239/2000 Sb., o IZS
- ✓ Zákon č. 241/2000 Sb., HOPKS
- ✓ Zákon č. 12/ 2002 Sb., o státní pomoci při obnově území
- ✓ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
- ✓ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

V kapitolách jednotlivých správních úřadů

- v rozsahu přidělených prostředků na „**Zajištění přípravy na krizové situace**“ ve svých rozpočtech
- kraje a obce z účelové **rezervy** finančních prostředků **na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků** vytvořené ve svých rozpočtech na příslušný rok

V kapitole VPS

- „**Rezerva na řešení kriz. situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků (z.č.240/2000 Sb.)**“
- „**Rezerva na mimořádné výdaje podle z.č.239/2000 Sb., o IZS**“
- „**Vládní rozpočtová rezerva**“

Prostor pro vaše dotazy, náměty a
připomínky...

Ministerstvo financí
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost

Tel.: 257 042 922

hana.vesela@mfcrcz

www.mfcrcz